

Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske s ciljem obuzdavanja epidemije koronavirusa donio je Odluku o zabrani napuštanja mjesta prebivališta i stalnog boravka u Republici Hrvatskoj ([VIŠE](#)).

Iako je svrha odluke jasna i dobronamjerna u situaciji pokušaja obuzdavanja širenja virusa, tek nekoliko dana nakon donošenja iste mnogi su shvatili koliko ona odjednom znači administrativne prepreke mnogim građanima. U RH osim većih lokalnih jedinica postoji mnoštvo sitnih općina. Stoga mnogi koji obrađuju zemlje ne mogu do njih, ako se nalaze u drugim općinama. Za kretanje izvan svoje općine, treba vam propusnica. Evo kako doći do nje.

KAKO DOĆI DO PROPUSNICE AKO STE NOSITELJ ILI ČLAN OPG-a

Prema Ministarstvu poljoprivrede, poljoprivredna proizvodnja se mora, bez obzira na pojavu pandemije korona virusa, odvijati svojim tijekom te je prije svega **prioritet kontinuitet proizvodnje dovoljne količine hrane odnosno kontinuitet obavljanja poljoprivrednih radova**. Iz navedenih razloga od iznimne je važnosti mogućnost da poljoprivrednici imaju pristup svojim nasadima, usjevima, pčelinjacima i farmama na kojima imaju žive životinje.

Stoga ako ste **nositelj ili član OPG-a**, propusnicu za radove u mjestima van vašeg mjesta prebivališta na poljoprivrednim površinama tražite preko vaše županijske Savjetodavne službe. Zahtjevi će se zaprimati putem telefona, e-maila ili web forme www.savjetodavna.hr/propusnice.

Osim nositeljima ili članovima OPG-a, savjetodavne službe izdavat će i propusnice onima koji nemaju opg, ali su ili **pčelari u evidenciji pčelara Hrvatskog pčelarskog saveza ili posjednici domaćih životinja koji su upisani u Registar farmi (JRDŽ)**. **Zahtjev za propusnicu ne mora ispuniti OPG koji nema potrebe izlaziti iz područja prebivališta ili stalnog boravišta.**

Na ovom linku imate upute i kontakte kome se obratiti po županijama, a propusnice se odobravaju na mjesec dana:

<https://www.apprrr.hr/ministarstvo-poljoprivrede-ce-u-suradnji-s-nacionalnim-stozerom-izdavati-propusnice-poljoprivrednicima/>

Inače, kako RH ima strahovito puno općina, službe su zakrčene zahtjevima za izdavanje propusnica. Već 2 dana nakon donošenja odluke, u Međimurskoj županiji bilo je na čekanju 9000 zahtjeva za izdavanje propusnica, a njih obrađuje 6 ljudi, zato morate računati da na početku neće sve ići brzo i da su službe zatrpane.

ŠTO NAPRAVITI AKO OBRADUJETE ZEMLJU – A NEMATE OPG

Ako niste nositelj ili član/ica OPG-a nego uzgajate hranu za vlastite potrebe, a trebate izvoditi poljoprivredne radove van vaše općine, od vašeg **lokalnog stožera civilne zaštite** možete zatražiti propusnicu za tu svrhu.

Prema članku II. gore spomenute Odluke, Stožeri civilne zaštite lokalnih jedinica propusnice izdaju, ovjeravaju i potpisuju pojedincima i to isključivo iz vitalnih obiteljskih razloga, poput pružanja skrbi djeci ili starijim osobama ili kupnje hrane i osnovnih potrepština. **Tu spada i potreba za obradom zemlje tj. uzgoj vlastite hrane i slične aktivnosti pojedinaca.**

U Republici Hrvatskoj postoji mnoštvo pojedinaca koji na svojim ili unajmljenim zemljištima uzgajaju manje ili veće količine hrane za vlastite potrebe. I takav uzgoj hrane je od velike

važnosti i za zdravlje i kućni budžet mnogih obitelji. Ali i za prehrambeni suverenitet države. Ako realno sagledamo, uzgajati vlastitu hranu jednako je kao i kupovati hranu - samo štedite novac i ne izlažete se mogućnosti zaraze čekajući u redovima u dućanima. A bez hrane ne možemo.

Stoga je od velike važnosti da se osim u dućane po hranu ljudima omogući prolaz i na vlastitu zemlju gdje uzgajaju hranu, i to pojedincima koji radi administrativnih prepreki poput općina ne mogu do svog imanja. U velikom broju slučajeva imaju npr. do vrta imaju 5-10 minuta - ali kako se posjed nalazi u drugoj općini - ne mogu do njega.

Vjerujem da nikome od nadležnih nije u interesu ljude koji su već velikim dijelom ostali bez prihoda, ostaviti i bez mogućnosti uzgoja vlastite hrane na vlastitoj zemlji - kada time ne ugrožavaju apsolutno nikoga: nisu u socijalnom kontaktu s drugima i ne predstavljaju ama baš nikakvu opasnost za širenje virusa (kao npr. u dućanima kamo im se dozvoljava ići).

Ponavljam da je prioritet Ministarstva poljoprivrede kontinuitet proizvodnje dovoljne količine hrane odnosno kontinuitet obavljanja poljoprivrednih radova. I pojedinci koji to rade za svoje potrebe trebaju imati isti tretman kao i OPG-ovi, jer rade potpuno istu stvar - uzgajaju hranu. **Upravo je sada na proljeće kritično vrijeme kada se ljudima mora omogućiti sjetva i sadnja na njihovim imanjima – u protivnom neće biti u mogućnosti proizvesti hranu za svoje potrebe.** U slučajevima zatvaranja granica i realne opasnosti nedostatnih količina hrane na tržištu u budućnosti te nadolazeće ekonomske krize, ne može se ovakvim odlukama pojedince prisiljavati trošiti zadnju uštedevinu na hranu koju mogu sami proizvesti ili ih prisiliti na traženje socijalne pomoći i čekanje u redovima kod Crvenog križa. Postoje ljudi koji radi raznih alergija, bolesti i slično ne mogu jesti ono što se nudi u dućanima koji su im dostupni i od velike im je važnosti dostupnost mogućnosti uzgoja hrane za vlastite potrebe. Posljedica neodobravanje propusnica u takvim slučajevima bila bi smanjenje poljoprivredne proizvodnje, manje proizvedene hrane i veća potražnja za hranom u RH. Umire se i od gladi!

Prema iskustvima ljudi, neki lokalni stožeri civilne zaštite su prepoznali da je uzgoj vlastite hrane *vitalna potreba* te izdaju propusnice za potrebe obavljanja poljoprivrednih radova građanima koji nemaju OPG, dok neki stožeri s manje razumijevanja to ljudima odbijaju. Treba nam jedinstveno pravilo za cijelu RH i definiranje uzgoja vlastite hrane kao vitalnu potrebu jednaku odlasku u dućan, inače se sve svodi na volju nekih pojedinaca. Ne možemo pogodovati trgovačkim lancima i prisiljavati ljude kupovati hranu kad imaju mogućnost proizvesti ju i to uz manju mogućnost zaraze nego u čekanju u redovima u dućanima. U uvjetima nadolazeće gospodarske krize i nedostatne proizvodnje hrane u RH, itekako je potrebno ljudima omogućiti uzgoj vlastite hrane na njihovim imanjima i pomoći ima na taj način da lakše prebrode posljedice smanjenja/nedostatka prihoda.

LJUDI NE MOGU I DO DOMAĆIH ŽIVOTINJA

U nekim slučajevima ljudi imaju i životinje na imanjima koje se nalaze u drugim općinama - pa bi to značilo i patnju i smrt domaćih životinja. **Neodobravanje propusnice od strane lokalnih stožera za takve svrhe bilo bi u suprotnom s [Zakonom o zaštiti životinja](#).** Iako imamo posebne mjere zaštite od virusa - svi zakoni u RH još su uvijek na snazi i treba ih jednako tako poštivati.

Svi koji drže pčele i domaće životinje, a nemaju OPG - trebali bi svejedno imati iste upisane u registre:

- pčelari bi trebali biti upisani u evidenciji pčelara Hrvatskog pčelarskog saveza,
- posjednici domaćih životinja koji su upisani u Registar farmi (JRDŽ).

U tom slučaju, kako je gore spomenuto, propusnicu tražite od Savjetodavne službe i dobivate istu na mjesec dana. Ali činjenica je da nemaju svi ljudi, a pogotovo oni starije životne dobi, napravljeni upis u te registre. Stoga bi im lokalni stožeri trebali izaći u susret s propusnicama u skladu s Zakonom o zaštiti životinja do tog trenutka dok ne uspiju napraviti upis u spomenute upisnike i dobiju propusnicu od savjetodavne službe.

<https://hpa.mps.hr/jrdz-registar-farmi/procedura-upisa-u-rf/>

PRIMJERI DOBRE PRAKSE - OPĆINA NEDELIŠĆE I OPĆINA PULA

Evo na fotografiji ispod primjera dobre prakse jedne od općina u Međimurju gdje takvu propusnicu možete dobiti na 3 dana. U općini Pula za potrebe rada na imanju koje je u drugoj općini odobrili su propusnicu čak i na 30 dana - što je i razumljivo jer se radi o kontinuiranim radovima, pogotovo na proljeće - a da se ne rade gužve i bespotrebna administracija svakih nekoliko dana. **Sve pohvale za razumijevanju situacije donositeljima ovih odluka.**

Dodatno preporučujemo da u slučaju potrebe hranjenja životinja u drugoj općini Stožeri izdaju propusnicu na dulje vrijeme - dakle na 30 dana. Naime, ne koriste svi ljudi računalo, većinom su to ljudi starije populacije - a propusnice trebaju podizati osobno i čekati u redovima. Stalno izlaganje pojedinaca takvim situacijama čekanja u redovima gdje su izloženi mogućnosti zaraze nije mudro niti preporučljivo u ovakvim okolnostima - a životinje je trebaju jesti svaki dan.

IZDAVANJE PROPUSNICA

Svrhe za koje propusnice izdaje stožer CZ Općine Nedelišće

- 1 PRUŽANJE SKRBI DJECI**
Propusnica vrijedi 7 dana
- 2 PRUŽANJE SKRBI STARLIJIM OSOBAMA**
Propusnica vrijedi 7 dana
- 3 ODLAZAK U MEDICINSKU USTANOVU**
Propusnica vrijedi 1 dan
- 4 KUPNJA HRANE I OSNOVNIH POTREPŠTINA**
Propusnica vrijedi 1 dan tjedno za 1 osobu iz kućanstva
- 5 KUPNJA HRANE I HRANJENJE ŽIVOTINJA**
Propusnica vrijedi 7 dana
- 6 POLJOPRIVREDNI RADOVI**
Propusnica vrijedi 3 dana
- 7 ODLAZAK U INOZEMSTVO**
Propusnica vrijedi 1 dan
- 8 PRESELJENJE**
Propusnica vrijedi 2 dana

NAPOMINJEMO DA ZA MIGRACIJE UNUTAR ADMINISTRATIVNOG PODRUČJA OPĆINE NEDELIŠĆE PROPUSNICA NIJE POTREBNA!

Znači trebali bi i svi ostali po ovim kriterijima jednako tako dobiti propusnicu - ako bude problema kod vašeg stožera - pozovite se na [odluku općine Nedelišće](#) kod traženja iste.

DOPUNA TEKSTU 31.03.2020. - SVI STOŽERI DUŽNI SU ODOBRAVATI PROPUSNICE ZA POLJOPRIVREDNE RADOVE I GRAĐANIMA KOJI NEMAJU OPG

Nakon reagiranja brojnih pojedinaca i udruga, a između ostalog reagirala je i udruga Biovrt u skladu s prirodom zajedno s Hrvatskim savezom udruga ekoloških proizvođača i Udrugom OPG-a Hrvatske Život s popisom zahtjeva kojima bi se trebala olakšati proizvodnja i distribucija hrane:

Hrvatski savez udruga ekoloških proizvođača
Biovrt - u skladu s prirodom
Udruga OPG-a Hrvatske Život

datum: 30.3.2020.

dostavlja se:
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva RH
Kavalijska ulica 33/34
10000 Zagreb
t: 01 49 49 49
e: ministar@poljoprivreda.hr

Ministarstvo poljoprivrede
Ulaz grada Vukovara 16,
10000 Zagreb
t: 01 49 49 49
e: ministar@poljoprivreda.hr

na ime: molimo

Predmet: Omogućavanje nužnog obavljanja poljoprivrednih radova i opskrba proizvođača hranom

Priloge:

Prava država o zaštiti napajanja i zdravlja građana i zdravih proizvoda u Republici Hrvatskoj važna je tema ovog doba. U ovom trenutku je važno osigurati dostupnost hrane građanima, a to je moguće osigurati samo ako se osigura sigurnost i zdravlje ljudi koji proizvode hranu. U ovom trenutku je važno osigurati dostupnost hrane građanima, a to je moguće osigurati samo ako se osigura sigurnost i zdravlje ljudi koji proizvode hranu. U ovom trenutku je važno osigurati dostupnost hrane građanima, a to je moguće osigurati samo ako se osigura sigurnost i zdravlje ljudi koji proizvode hranu.

1. Molimo OPG-e u obavljanju svih poslova gospodarske djelatnosti poljoprivredne, pomoćne i dopunskih djelatnosti OPG-a mogu pomoći članovi obiteljnog kućanstva, bez obaveze zasnivanja radnog odnosa.

2. Molimo OPG-e u obavljanju privremenih, odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi mogu pomoći članovi obitelji, bez obaveze sklapanja ugovora o sezonskom radu za obavljanje privremenih, odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi sukladno posebnom propisu kojim se uređuje poticajna zapošljavanja.

- Date ovlasti i jasne upute općinskim Stožerima civilne zaštite da izdaju propusnice vlasnicima poljoprivrednog zemljišta i onima koji imaju zemljišta u najmu, a proizvođači za vlastite potrebe uz predloženje odgovarajućih dokaza (gruntni invidiak, ugovor o najmu)
- Pristup otvorte tržište uz reorganizaciju njihovog rada kako bi se osigurala socijalna distanca prijenosom postavljanjem kupa u većim razmaka i tako gdje je to moguće kontroliranjem broja ljudi koji ulaze na tržište te u slučaju to nije ishodilo odobrite isplatu naknade gubitka dohotka kao i za ostale djelatnosti.

Prema iskustvima, neki lokalni stožeri civilne zaštite su preporučili da je uzgoj vlastite hrane vitalna potreba te izdaju propusnice za potrebe obavljanja poljoprivrednih radova građanima koji nemaju OPG, dok neki stožeri s manje razumijevanja to ljudima odbijaju. Treba nam jedinstveno pravilo za cijelu RH i definiranje uzgoja vlastite hrane kao vitalnu potrebu jednaku ostalim ljudima, inače se sve svodi na vođu nekih pojedinaca. Ne možemo pogodovati trgovcima lancima i prodavati ljude kupovati hranu kad imaju mogućnost proizvesti ju i to uz manju mogućnost zarade nego u čekanju u redovima u dućanima. U suptilno radničarke gospodarske krize i nedostatke proizvođača hrane u RH, čekalo je potrebno ljudima omogućiti uzgoj vlastite hrane na njihovim imanjima i pomoći im na taj način da lakše prebrode posljedice smanjenja/redovanja prihoda. Ako se sada, tijekom trajanja i svrha je dopuštiti pojedincima odstupak na njihovo imanje i ne dajemo im se sjetiti i sudnja, odstupak četo im mogućnost da si uzgaje hranu za svoju poroticu.

Hrvatski savez udruga ekoloških proizvođača
Biovrt - u skladu s prirodom
Udruga OPG-a Hrvatske Život

S potpisivanjem,

HRVATSKI SAVEZ UDRUGA EKOLOŠKIH PROIZVOĐAČA
LORENTOV PRILAZ 8, 10020 ZAGREB
predsjednik: Robert Poturica,

UDRUGA OPG-a HRVATSKE ŽIVOT
KAMENIČAČA 5, 33340 KUTJEVO
tajnik: Jurica Jakšević

UDRUGA BIOVRT - U SKLADU S PRIRODOM
NOVO SELO RDK, M. TITA 140, 40000 ČAKOVEC
predsjednica: Silvija Kolar-Fodor

Glavni je stožer dana 31.03.2020. dao jedinstvenu uputu svim lokalnim stožerima da trebaju ljudima izdavati propusnice za obradu zemlje tj. obavljanje poljoprivrednih radova. Tekst odluke pročitajte [OVDJE](#).

Naravno, budite realni kod podnošenja zahtjeva, dobro si isplanirajte radove i nemojte zloupotrebjavati istu. Napravite si realan plan što morate napraviti u vrtu, a da je neodgodivo u ovo razdoblje, te to argumentirajte u zahtjevu, jer u protivnom vas neće shvatiti ozbiljno. U Nedelišću ju izdaju na 3 dana i morate navesti datum.

Ako ćete tražiti propusnicu za više članova kućanstva - što je i logično jer npr. krumpir ne možemo saditi sami, također argumentirajte zašto treba raditi dvoje. Ako su skupa u kućanstvu, ne bi smjela biti nikakva prepreka da ti ljudi rade skupa na svojoj zemlji, jer tako ju dobivaju i nositelji i članovi OPG-a.

I javite nam kako je prošlo - u FB grupi Biovrt.com otvorili smo raspravu o tome [OVDJE](#).

I dalje se svi moraju ponašati u skladu s svim donesenim odlukama Stožera oko sprečavanja širenja virusa.